

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučajevima br. KI47/15 i KI48/15

Podnosilac

Beqir Koskoviku i Mustafë Lutolli

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude AC-II-14-0057 Posebne komore
Vrhovnog suda Kosova od 12. marta 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosioci zahteva su g. Beqir Koskoviku iz sela Bariljevo, opština Priština, i g. Mustafë Lutolli iz Prištine.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda AC-II-14-0057 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS) od 12. marta 2015. godine, koju su podnosioci zahteva primili 8. aprila 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom podnosioci zahteva tvrde da su im povređena prava garantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) iz člana 46. [Zaštita Imovine].

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 17. aprila 2015. godine, podnosioci su podneli zahteve Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 2. juna 2015. godine, odlukom GJR. KI47/15 predsednik Suda je imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Bekim Sejdiu i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 15. juna 2015. godine, Sud je obavestio prvog podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 10. septembra 2015. godine, Sud je obavestio drugog podnosioca o registraciji zahteva i istog dana, u skladu sa pravilom 37 (1) Poslovnika o radu, predsednica je naredila da se zahtevi KI47/15 i KI48/15 spoje u jedan i da sudije izvestioci i Veće za razmatranje u oba ova slučaja (KI47/15 i KI48/15) ostanu isti, kao što je odlučeno u zahtevu KI47/15.
9. Dana 10. septembra 2015. godine, Sud je obavestio stranke o spajanju zahteva, a kopija zahteva je poslata Vrhovnom sudu.
10. Dana 11. septembra 2015. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 21. marta 2006. godine, roditelji podnosioca B. K. i A. L. (sada pokojni) su podneli tužbu Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova radi priznavanja prava svojine nad parcelama, koje se nalaze u Kosovu Polju. U svim narednim postupcima, status naslednika i legitimacija stranke za zastupanje u postupku u

vezi sa interesovanjem za parcelu koja je predmet tužbe je priznat podnosiocima zahteva.

12. Podnosioci zahteva tvrde da je na osnovu sporazuma o arondaciji, koji je zaključio sa PIK "Kosova Export" (u daljem tekstu: PIK) 1981. godine, njima data manja parcela od one koju su oni dali PIK-u, i tužbom su pokušavali da ispune sporazum u celini, tražeći da dobijaju i preostali deo parcele, koju im, po njihovoj tvrdnji, PIK nije dao.
13. Dana 24. oktobra 2006. godine, PKVS je rešenjem SCC-06-0117 poslala predmet Opštinskom sudu u Prištini.
14. Dana 7. oktobra 2008. godine, Opštinski sud u Prištini je doneo presudu C. br. 2272/06, kojom je odbio tužbeni zahtev podnosioca i tom prilikom, između ostalog, utvrdio: *„Prema Opštinskom sudu, držanje u posed predmetne nepokretnosti godinama, i izgradnja objekata na predmetnoj nepokretnosti ne može da predstavlja validni pravni osnov za sticanje prava svojine po osnovu arondacije u smislu člana 20, stav 2 Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa”*.
15. Sud je u nastavku obrazložio: *“Sticanje prava svojine po osnovu arondacije bi bilo prihvatljivo za sud, ako bi stranke predočile sudu odgovarajuće odluke nadležnog organa o arondaciji predmetne nepokretnosti. U ovom stanju stvari, sud nalazi da je tužbeni zahtev tužilaca neosnovan i isti, kao takav, i odbija u celosti”*.
16. Dana 22. januara 2009. godine, podnosioci zahteva su izjavili žalbu Okružnom sudu u Prištini na presudu Opštinskog suda, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
17. Dana 8. maja 2013. godine, Apelacioni sud u Prištini je primio dosije od Opštinskog suda i putem podneska poslao dosije zajedno sa žalbom PKVS-u na dalju nadležnost.
18. Dana 16. decembra 2014. godine, Specijalizovano veće PKVS je rešenjem C-III-13-0323 zatvorilo dosije i naložilo Kancelariji za registraciju da žalbu registruje kao predmet za Žalbeno veće, koji je zatim dobio broj AC-II-14-0057.
19. Dana 12. marta 2015. godine, Žalbeno veće PKVS je presudom AC-II-14-0057 odbilo žalbu podnosioca kao neosnovanu i potvrdilo presudu C. br. 2272/06 Opštinskog suda u Prištini od 7. oktobra 2008. godine.
20. Žalbeno veće PKVS je u navedenoj presudi, između ostalog, obrazložilo: *“Žalbeno veće ocenjuje da ožalbenom presudom nisu prekršene proceduralne odredbe, ili da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje kao što to tvrde žalioци u žalbi”*.

Navodi podnosioca

21. Podnosioci zahteva tvrde da su im presudom Žalbenog veća PKVS povređena prava garantovana Ustavom, posebno pravo na imovinu, jer im je, opet po njihovoj tvrdnji, nakon redovnog procesa arondacije, uzeto više zemljišne površine nego što im je dato.
22. Podnosioci zahteva traže od Suda da poništi presudu Žalbenog veća PKVS i vrati predmet na ponovno odlučivanje.

Prihvatljivost zahteva

23. Kako bi sudio zahteva podnosioca, Sud prvo treba da oceni da li je stranka ispunila uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
24. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

25. Sud takođe uzima u obzir pravilo 36 (1) d) Poslovnika o radu, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.”

- i pravilo 36 (2) Poslovnika o radu koji propisuje:

“(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...]

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

[...]

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.

26. Kao što je pomenuto, Sud nalazi da podnosioci zahteva tvrde da im je osporenom presudom povređeno pravo na zaštitu imovine (član 46. Ustava), koji ima sledeći sadržaj:

Član 46 [Zaštita Imovine]

1. Garantuje se pravo na imovinu.

2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.

3. *Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproprijira.*

4. *O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.*

5. *Intelektualno pravo je zaštićeno zakonom.*

27. Prilikom ocene navoda dostavljenih zahteva, Sud naglašava da su podnosioci zahteva samo ukazali na povredu ovih ustavnih povreda, ali nisu pružili nijedan jedini dokaz o načinu i prirodi povrede, o eventualnim okolnostima pod kojima se navodna povreda desila i nisu objasnili koje su ustavne posledice navodnih povreda.
28. Sud smatra da samo jednostavan opis odredaba Ustava, kao i tvrdnja da su one potvrđene, bez iznošenja činjenica o načinu povrede, ne precizirajući i potkrepljujući validnim činjenicama postupke javnih organa koji su u suprotnosti sa ustavnim normama, nisu dovoljan osnov da ubede Sud da je došlo do povrede Ustava ili Evropske konvencije o ljudskim pravima.
29. Razmatrajući zahteve podnosilaca i činjenica iznetih u zahtevu, Sud utvrđuje da su u svim fazama sudskog postupka žalbe podnosilaca imale zakonski karakter i redovni sudovi su adekvatno odgovorili na ove žalbe. Tvrdnje o povredi ljudskih prava zaštićenih Ustavom su po prvi put pokrenute pred Ustavnim sudom.
30. Sud u nastavku utvrđuje da nije sud utvrđivanja činjenica, ne sudi kao sud četvrtog stepena i jednostavno nije viši sudski stepen. Sud, u principu, ne ocenjuje činjenicu da li su redovi sudovi pravično i potpuno utvrdili činjenično stanje ili, da li je, kao u ovom slučaju, arondacija bila redovan proces koji je u potpunost ispunjen, jer je to nadležnost redovnog suda i, zapravo, Opštinski sud i Žalbeno veće PKVS su na pokrenute tvrdnje adekvatno odgovorili u pomenutim presudama.
31. Za Ustavni sud su ključna ona pitanja od čijih postojanja zavisi ocena eventualne povrede ustavnih prava, a ne očigledno zakonska pitanja, odnosno činjenice koje su uglavnom izneli podnosioci (vidi: *mutatis mutandis*, i. a., *Akdivar protiv Turske*, 16. septembar 1996. godine, R.J.D, 1996-IV, stav 65).
32. U ovim okolnostima, Sud ne nalazi činjenice koje ukazuju na povredu člana 46. Ustava [Zaštita Imovine] ili da je osporena presuda pokazatelj očigledne proizvoljnosti (vidi: Rešenje Ustavnog suda, slučaj KI128/12 od 12. jula 2013. godine, podnosilac zahteva: *Shaban Hoxha*, u zahtevu za ocenu ustavnosti Presude Rev. br. 316/2011 Vrhovnog suda Kosova).

33. U ovim okolnostima, Sud utvrđuje da činjenice iznete od strane podnosioca ni na jedan način ne opravdavaju tvrdnju o povredi ustavnog prava na zaštitu imovine; dakle, Sud nalazi da zahtev treba da se odbije kao očigledno neosnovan i proglaši neprihvatljivim.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 47. Zakona, pravilima 36 (1) (c), 36 (2) b) i d) kao i 56 (2) Poslovnika o radu, 11. septembra 2015. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi